

ORSZÁGOS RENDŐR-FŐKAPITÁNYSÁG

Szám:

Tárgy: alapvető jogot érintő rendőri intézkedés elleni panasz elbírálása

Ügyintéző:

Telefon:

E-mail:

HATÁROZAT

Panaszos képviselőjében előterjesztett panasz tárgyában folytatott eljárás során – figyelemmel a Független Rendészeti Panasztestület (továbbiakban: Panasztestület) állásfoglalásának (a továbbiakban: Állásfoglalás) megállapításaira a panaszt

e l u t a s í t o m.

A határozat ellen fellebbezésnek helye nincs, azzal szemben közigazgatási per indítható. A közigazgatási peres eljárás illetéke 30 000 Ft, azaz harmincezer forint, azonban a fél a tárgyi illetékfeljegyzési joga folytán mentesül az illeték előzetes megfizetése alól, az illetéket annak kell megfizetnie, akit a bíróság erre kötelez.

A keresetlevelet az Országos Rendőr-főkapitányságnál (a továbbiakban: ORFK) – a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnak címezve (1255 Budapest, Pf.: 117.) – a vitatott határozat közlésétől számított harminc napon belül lehet benyújtani, vagy postára adni. A keresetlevél benyújtásának a határozat hatályosulására nincs halasztó hatálya.

Tájékoztatom, hogy a keresetlevelet elektronikus úton is benyújthatja. Az elektronikus kapcsolattartás módjára vonatkozóan részletes tájékoztatást találhat a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes> menüpontban.

A keresetlevél elektronikus előterjesztésére szolgáló űrlap a <http://www.police.hu/hu/ugyintezes/elektronikus-ugyintezes/kozigazgatasi-per-birosagi-felulvizsgalat> menüpontból tölthető le. Eljárási költség nem merült fel.

A határozatot kapják:

- 1.) panaszos, képviselője útján
- 2.) Független Rendészeti Panasztestület (tájékoztatásul)
- 3.) Rendőr-főkapitányság vezetője (tájékoztatásul)
- 4.) Irattár

INDOKOLÁS

I.

Panaszos nevében eljáró képviselő elektronikus úton panaszt terjesztett elő a Panasztestületnél Panaszossal szemben *-n és *-n foganatósított rendőri intézkedés kapcsán, amelyben az alábbiakat adta elő:

Panaszos és más személy között (a továbbiakban: Tulajdonos) birtokvita alakult ki egy termőföld ingatlannal kapcsolatosan. Ennek során *-n Tulajdonos betakarítási munkálatokba kezdett, amelynek jogszerűségét Panaszos vitatta. Panaszos törvényes képviselője ekkor rendőri intézkedést kért telefonon. A rendőr mintegy másfél óra múlva érkezett a helyszínre, ahol a felek meghallgatása után azt a tájékoztatást adta, hogy a köztük fennálló polgári jogi vita tárgyában nincs jogköre intézkedni, a betakarítási munkálatokat nem akadályozta meg.

Ezt követően *-n a vitatott birtokviszonyú termőföldön Panaszos érdekében eljáró személyek kezdtek betakarítási munkálatokat. Röviddel ezután megjelent Tulajdonos, majd rendőrök is a helyszínre érkeztek. A képviselő szerint az először útba indított rendőröket visszahívva, utóbb más egységet irányítottak a helyszínre. A rendőrök vezetője – aki nem közölte nevét, és a panaszjogról sem adott tájékoztatást – intézkedése során a munkálatokat megszakította majd a gépkezelőket a rendőrök igazoltatták és Tulajdonossal történt egyeztetést követően azt a tájékoztatást adta, hogy a terményt Tulajdonos jogosult betakarítani. Az intézkedés során a rendőr Panaszos törvényes képviselője fiának megtiltotta, hogy jogi segítséget vegyen igénybe telefonon, le kellett tennie a telefont. A rendőri intézkedés során a feljelentés kilátásba helyezése Panaszos törvényes képviselőjében, valamint az annak érdekében eljáró dolgozóknak félelemet keltett.

A képviselő a fentiek alapján a következőket sérelmezi:

- *-n történt intézkedéssel összefüggésben:
 - o késve érkezett a rendőr a helyszínre;
 - o nem lépett fel a rendőr a betakarítási munkálatok megakadályozása érdekében.
- *-n történt intézkedéssel összefüggésben:
 - o a rendőrök nem teljesítették az azonosítási kötelezettségüket és a panaszjogról nem adtak tájékoztatást;
 - o kérése ellenére Panaszos nem kapott a rendőri intézkedésekről jelentés, illetve jegyzőkönyv másolatot;
 - o az intézkedést nem az először útba indított rendőri egység kezdte meg;
 - o a betakarítási munkálatokat megszakította a rendőri intézkedés, majd a rendőr azt a tájékoztatást adta, hogy Tulajdonos jogosult a termény betakarítására;
 - o az intézkedés során megtiltották Panaszos törvényes képviselője fiának, hogy jogi segítséget vegyen igénybe telefonon;
 - o az intézkedés félelemet keltett Panaszos törvényes képviselőjében és az annak érdekében eljáró dolgozóknak.

II.

A tényállás tisztázása érdekében az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 62. § (1)-(2) bekezdése alapján lefolytatott bizonyítási eljárás során a hatóság az alábbi bizonyítási eszközöket szerezte be, majd használta fel:

- panaszbeadvány;
- a Rendőrőrs Rendészeti Alosztály (a továbbiakban: Rendészeti Alosztály) állományából a rendőrök által készített jelentések;
- a Rendészeti Alosztály jelentései;
- a Bűnügyi Osztály vezetője által kiadmányozott határozatok feljelentés elutasításáról;
- * által Panaszos törvényes képviselője részére írt, *-n kelt tájékoztató levele a birtokvitával érintett termőföld birtokba vételről.

III.

A rendelkezésre álló – a határozat II. részében felsorolt – bizonyítási eszközök alapján az alábbi tényállást állapítottam meg.

Panaszos és Tulajdonos között egy termőföldterület tekintetében birtokvita állt fent, melynek során Tulajdonos *-n kelt levelében – egyebek mellett – arról tájékoztatta Panaszos törvényes képviselőjét, hogy a birtokvitával érintett termőföldterületet birtokba vette, annak folyamatos őrzéséről gondoskodik. Ez után *-n betakarítási munkálatokba kezdett a birtokvitával érintett termőföldön Tulajdonos. Ezt megakadályozandó Panaszos törvényes képviselője rendőri intézkedést kért, amely a helyszínen abban merült ki, hogy a felek meghallgatását követően a rendőr azt a tájékoztatást adta, hogy a köztük fennálló polgári jogi vitában nincs jogköre intézkedni. Ezt követően *-n Panaszos kezdett betakarítási munkálatokat a birtokvitával érintett Termőföldön. Emiatt Tulajdonos kért rendőri intézkedést. A Tevékenység Irányító Központ ügyeletes a Rendőrőrs állományában szolgálatot teljesítő rendőröket irányította a helyszínre, akik a helyszínen a betakarítási munkálatokat megszakították. A rendőrök közölték nevüket azonosító számukat és beosztási helyüket, majd meghallgatták a bejelentést tevő Tulajdonost, majd Panaszos törvényes képviselőjének fiát, aki Panaszos érdekében járt el a helyszínen a betakarítási munkálatok során. Ő az intézkedés során a jogi segítség kérését kezdeményezte telefonon keresztül, amellyel kapcsolatban azt a tájékoztatást adta az intézkedő rendőr, hogy ezt ne az intézkedések, meghallgatások során, hanem azt követően tegye. Ezt az érintett tudomásul vette. Ezután igazoltatásra és meghallgatásra került sor Tulajdonos érdekében a termőföld folyamatos őrzését ellátó biztonsági cég alkalmazottja tekintetében is, végül igazoltatták és meghallgatták Panaszos érdekében betakarítási munkálatokat végző dolgozókat is. Ezután a távollévő Panaszos törvényes képviselője telefonon egyeztetett az intézkedés helyszínén tartózkodó Tulajdonossal arról, hogy a munkálatokat nem folytatják, a betakarított terményt lemérik, és Tulajdonoshoz szállítják, majd polgári eljárás keretében érvényesítik egymással szemben igényeiket. Az intézkedés alá vont személyek együttműködők voltak, az intézkedés hangneme, illetve az intézkedés alá vont személyek egymással szembeni hangneme kulturált volt. A rendőrök részéről fenyegetés nem hangzott el. Mind a *-i, mind a *-i intézkedés során megadták a rendőrök az intézkedésekkel kapcsolatos jelentések, egyéb iratok kikérésének szabályairól a kellő felvilágosítást.

IV.

A panaszpontok vizsgálata során először azt vizsgáltam meg, hogy valamennyi panaszpontra kiterjed-e hatásköröm.

Ennek során megállapítottam, hogy az intézkedéssel kapcsolatban keletkezett rendőrségi dokumentumok kiadására vonatkozó panaszpont nem tartozik a hatáskörömbe, mivel azzal kapcsolatosan jogorvoslati jogot az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény biztosítja. A rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 92. § (1) bekezdése szerint rendőri intézkedéssel szemben akkor van helye panasznak, ha annak elintézése nem tartozik más eljárás hatálya alá.

V.

Panaszos által megfogalmazott kifogások vonatkozásában a következőket állapítottam meg:

A *-i intézkedéssel kapcsolatban

1.) Az intézkedés késedelmes volta

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel:

Az Rtv. 13. § (1) bekezdése, 15. § (1) bekezdése, a rendőrség szolgálati szabályzatáról szóló 30/2011. (IX. 22.) BM rendelet (a továbbiakban: Szolg. Szab.) 4. § (2) bekezdése

Az intézkedés végrehajtásának időbeliségét a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, és azt a Panasztestület Állásfoglalásának III. fejezet 3) pont b) alpontjában kifejtettekkel egyezően ítélem meg.

Ezért a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

2.) Az intézkedés során nem szakította meg a rendőr a betakarítási munkálatokat

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel: *Rtv. 2. § (1) bekezdése, 13. § (1) bekezdése, 15. § (1) bekezdése, 24. § (2) bekezdése*

A betakarítási munkálatok megszakításának elmaradását a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, és azt a Panasztestület Állásfoglalásának III. fejezet 3) pont a) alpontjában kifejtettekkel egyezően ítélem meg.

Ezért a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

A *-i intézkedéssel kapcsolatban

3.) A rendőrök nem teljesítették az azonosítási kötelezettségüket és a panaszjogról nem adtak tájékoztatást

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel: *Rtv. 20. § (2) bekezdés*

A szolgálati fellépés módjára vonatkozó panaszt a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, és azt a Panasztestület Állásfoglalásának III. fejezet 4) pont b) alpontjában kifejtettekkel egyezően ítélem meg, az alábbi kiegészítéssel. Az egybehangzó rendőri

jelentésekben foglaltakat – miszerint az intézkedés megkezdése előtt közölték nevüket, jelvéyszámukat, szolgálati helyüket – mint közokirati bizonyítékokat fogadtam el, ennek ellenkezőjére szolgáló bizonyítékot a képviselő nem csatolt.

Ezért a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

4.) *Az intézkedést nem az először útba indított rendőri egység kezdte meg*

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel: *Rtv. 13. § (1) és (2) bekezdése, a Rendőrség szervei illetékességi területének megállapításáról 67/2007. (XII. 28.) IRM rendelet*

E panaszpontot a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, és azt a Panasztestület Állásfoglalásának III. fejezet 4) pont e) alpontjában kifejtettekkel egyezően ítélem meg, azzal a kiegészítéssel, hogy a rendőrkapitányságok tevékenység-irányítását ellátó állandó ügyeleti szolgálatok feladata az említett rendőri szervek tevékenységét – a jogszerűség talaján – a szakszerűség és a hatékonyság követelményét érvényre juttatva irányítani. Munkájukat a rendőri szervek illetékességét meghatározó jogszabályra is figyelemmel látják el. A jelen esetben olyan egység került küldésre, amely illetékességgel rendelkezett a helyszínen. Az intézkedés alá vont személyek a rendőri intézkedés kérésén túl, nem támaszthatnak további igényt valamely konkrét rendőr, vagy rendőri egység helyszínre vezénylésére. Az ilyen igények teljesítése a részrehajlás mentes eljárás követelményének megsértését is okkal felvethetnék az ellenérdekű fél nézőpontjából.

Ezért a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

5.) *A betakarítási munkálatokat megszakította a rendőri intézkedés, majd a rendőr azt a tájékoztatást adta, hogy Tulajdonos jogosult a termény betakarítására*

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel: *Rtv. 2. § (1) bekezdése, 13. § (1) bekezdése, 15. § (1) bekezdése, 24. § (2) bekezdése*

A Panasztestület e panaszpont kapcsán alapjog súlyos sérelmét állapította meg, mivel a rendőrség az aratás leállításával érdemben beavatkozott egy polgári jogi – végső soron végrehajtási – vitába, annak ellenére, hogy a közrend és a közbiztonság védelmét szükségessé tevő körülmény nem forgott fenn és a törvényes védelem az adott körülmények között más módon, a termény betakarítása és annak elmulasztása esetén is polgári peres eljárás útján biztosított volt. A Panasztestület hivatkozott az Rtv. 24. § (2) bekezdésében foglaltakra, amely szerint a magánérdek védelme az Rtv. alapján csak akkor tartozik a rendőrség hatáskörébe, ha a törvényes védelem az adott körülmények között más módon nem biztosítható, vagy ha a rendőri segítség nélkül a jog érvényesíthetősége meghiúsulna vagy számottevően megnehezülne. A törvényhely értelmezéséhez felhívja a Panasztestület az állampolgári jogok országgyűlési biztosa általános helyettesének OBH 6622/2001. jelentését (a továbbiakban: Jelentés), amely elvi élel kimondja, hogy az Rtv. 24. § (2) bekezdése általános érvénnyel meghatározott segítségnyújtási és felvilágosítás adási kötelezettség határait vonja meg oly módon, hogy azt a rendőrség feladatkörével összefüggő – belső rend és a közbiztonság védelme körébe tartozó – segítség megadására korlátozza. A Panasztestület e megállapítással veti egybe azt a tény, hogy az intézkedés helyszínén a rendőr számára egyértelmű volt, hogy sem bűncselekmény sem szabálysértés gyanúja nem merült fel, a terménybetakarítás körüli jogvita

a polgári jog körébe tartozik. A Panasztestület érvelésében hivatkozik a Jelentés azon megállapítására, hogy a rendőrség nem avatkozhat be állampolgárok közötti polgári jogi vitákba és – a törvény által meghatározott lehetőségen túlmenően – nem is nyújthat ezek eldöntéséhez támogatást az egyik, vagy másik fél részére. A fent kifejtettek tekintettel végkövetkeztetésként a Panasztestület megállapította, hogy a rendőrnek az adott helyzetben kötelessége volt megadni a szükséges jogi felvilágosítást arról, hogy a jogvita eldöntésére nincs a rendőrségnek hatásköre, és arról is, hogy jogaiknak mely fórum előtt szerezhetnek érvényt, azonban a jogvitába ezen túl nem avatkozhatott be, így a termény betakarítását elősegítő, illetve azt meggátló intézkedést nem foganatosíthatott.

A Panasztestület fenti érvelésével az alábbiak szerint nem értek egyet.

Nem vitatva ugyan az Rtv. 24. § (2) bekezdésében foglaltakra vonatkozó elvi állásfoglalást, a jelen eset egyéb körülményeit is egybevetve azzal, eltérő álláspontra jutottam.

Figyelemmel kell lenni az eset megítélésakor arra a tényre is, hogy a bejelentés szerint jogtalan betakarítási munkálatok folytak a helyszínen. E bejelentés – a Panasztestület megállapításától eltérően – meglátásom szerint a vagyonbiztonságot veszélyeztető, sértő bűncselekmény gyanúját vetette fel, amit pusztán a bejelentésben foglaltak alapján kizárni nem lehetett. Emiatt intézkedési kötelezettsége keletkezett a rendőröknek. Az intézkedés során szükséges volt a tényállás elsődleges tisztázása, amelyhez hozzá tartozott a munkálatokat folytató személyek igazoltatása, tehát szükségképpen erre az időre meg kellett szakítani a betakarítási munkálatokat, még a közbiztonság megóvása érdekében eljárva. Csak ezt követően lehetett megalapozottan eldönteni, hogy valóban felmerül-e a vagyon elleni büntetendő cselekmény elkövetésének gyanúja, vagy sem. Mindeközben a helyszínen tartózkodó érdekelt felek megállapodtak abban, hogy a betakarítási munkálatokat befejezik, a már betakarított terményt lemérik, és Tulajdonoshoz szállítják, majd polgári eljárás keretében érvényesítik jogaikat. A panaszban foglalt azon kijelentés elhangzását a rendőr részéről, hogy a terményt Tulajdonos jogosult betakarítani, bizonyítani nem lehetett, így ezt a tényállásból mellőztem.

Összességében megállapítható, hogy a rendőrség a helyszínen az intézkedését a közbiztonság védelme érdekében foganatosította, az ahhoz szükséges mértékben avatkozott be a magánjogi jogvita körébe tartozó eseményekbe, az eközben, ettől függetlenül létrejött megegyezésre a feleket semmilyen módon nem ösztönözte. Ilyen módon nem rendőri utasításra, hanem a felek szóbeli egyezsége alapján nem folytatták a betakarítási munkálatokat.

Ezért a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

6.) Az intézkedés során megtiltották Panaszos törvényes képviselője fiának, hogy jogi segítséget vegyen igénybe telefonon

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel: Rtv. 19. § (1) bekezdése, a Szolg. Szab. 5. § (4) bekezdése

A telefonos jogi segítség igénybevételének mellőzésére irányuló rendőri felszólítást a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, és azt a Panasztestület Állásfoglalásának III. fejezet 4) pont c) alpontjában kifejtettekkel egyezően ítélem meg.

Ezért a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

7.) Az intézkedés félelemkeltő, fenyegető volta

A fenti panaszpont megítélése szempontjából az alábbi jogszabályi rendelkezések bírnak jelentőséggel: *Rtv. 2. § (1) bekezdése*

A rendőri fellépés fenyegető, félelemkeltő voltát a megállapított tényállás alapján megvizsgáltam, és azt a Panasztestület Állásfoglalásának III. fejezet 4) pont c) alpontjában kifejtettekkel egyezően ítélem meg, az alábbi kiegészítéssel. A képviselő nem hivatkozott konkrét, jogellenes fenyegetésre, csupán azt rögzíti panaszában, hogy a rendőr kilátásba helyezte, hogy esetlegesen feljelentést tehet az érintettekkel szemben. Fontos hangsúlyozni, hogy az ilyen közlések, a tájékoztatási kötelezettség részét képezik.

Ezért a panasz ebben a tekintetben alaptalan.

Hatásköröm és illetékességem az Rtv. 92. § (1) bekezdése, illetve a 93/A. § (6) és (7) bekezdésein alapul.

Határozatom a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 323. § (1)-(3) bekezdésén, 75. §-án, XLVI. fejezete, 605. §-án, 608. §-án, a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 29. § (1) bekezdésén, a 39. § (1) és (6) bekezdésén, az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdésén, az Ákr. 62. § (1)-(2) és (4) bekezdésein, 81. § (1) bekezdésén, 113. § (1) bekezdés a) pontján, 114. §-án, 116. § (1)-(2) bekezdésein és (4) bekezdés a) pontján, 35. § (1) és (3) bekezdésein alapul.

A jogorvoslati jogosultságról, valamint a jogérvényesítés módjáról az Ákr. 81. § (1) bekezdésére, az Ákr. 113. § (1) bekezdés a) pontjára, valamint a 114. § (1) bekezdés I. fordulatára, illetőleg a 116. § (4) bekezdés a) pontjára, továbbá az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény 59. § (1) bekezdésére és a 62. § (1) bekezdés h) pontjára tekintettel adtam tájékoztatást.

Budapest, 2019. március 6.

Dr. Balogh János r. vezérőrnagy
rendőrségi főtanácsos
országos rendőrfőkapitány